

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců JUDr. Davida Krysky a JUDr. Jana Peroutky ve věci

žalobce: **Ing. L. V.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

za účasti: **Mgr. M. Č.**
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou k poštovní přepravě dne 26. 3. 2024 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2024, č. j. 140999/2023/KUSK/7 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl žalobcovo

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Kutná Hora (dále jen „vodoprávní úřad“) ze dne 1. 9. 2023, č. j. MKH/093472/2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím vodoprávní úřad k žádosti osoby zúčastněné na řízení a Ing. B. Č. (dále jen

„stavebníci“) výrokem I) podle § 94j odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „stavební zákon“) a podle § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „vodní zákon“) ve spojení s § 94p stavebního zákona schválil stavební záměr domovní čistírny odpadních vod pro maximálně 5 ekvivalentních obyvatel (dále jen „EO“) včetně kanalizační přípojky, elektro přípojky, akumulární jímky a vsakovacího objektu na pozemku p. č. X1 v k. ú. a obci S. (dále jen „sporná ČOV“), přičemž pod body 1 až 16 stanovil s odkazem na § 94p odst. 1 stavebního zákona a § 15 odst. 3 vodního zákona podrobné podmínky pro umístění, provedení a užívání stavby, a výrokem II) povolil podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona nakládání s vodami spočívající ve vypouštění přечиštěných odpadních vod do vod podzemních na tomtéž pozemku do doby, než bude možné rodinný dům připojit na veřejnou splaškovou kanalizaci napojenou na obecní ČOV, nejdéle však na 10 let, přičemž pod body 1 až 6 stanovil s odkazem na § 9 odst. 1 a § 38 vodního zákona a na nařízení vlády č. 57/2016 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění odpadních vod a náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních (dále jen „prováděcí nařízení“), podrobné podmínky a povinnosti pro nakládání s vodami.

Obsah žaloby

2. Žalobce namítá, že sporná ČOV je v rozporu s územním plánem obce S., který v kapitole věnované plochám technické infrastruktury požaduje zneškodňování odpadních vod pouze prostřednictvím bezodtokových jímek z důvodu ochrany podzemních vod. Je přitom nerozhodné, že si obec vykládá danou část územního plánu širěji, neboť vodoprávní úřad nemůže nesoulad s územním plánem bagatelizovat. Správní orgány se však s touto otázkou a související námitkou žalobce nijak nevypořádaly a nepřípustně jen odkázaly na vyjádření obce S., ač ta není orgánem územního plánování. Souhlasné závazné stanovisko orgánu územního plánování v této věci bylo navíc zrušeno nadřízeným orgánem. Žalovaný i přesto nepřípustně na zrušené závazné stanovisko odkázal a akceptoval, že se s jeho obsahem vodoprávní úřad ztotožnil. Přitom však pominul, že v případě vydání závazného stanoviska vodoprávní úřad vůbec nebyl oprávněn jeho obsah posuzovat.
3. Dle žalobce nebyla sporná ČOV ani řádně posouzena, neboť se vodoprávní úřad spokojil s vyjádřením společnosti GEOPRO s.r.o. učiněným na základě pouhých domněnek bez příslušného hydrogeologického zkoumání. Stanovisko u mnoha parametrů vychází jen z odhadů, což žalobce označoval za nedostatečné. Vodoprávní úřad ale přesto kvalitu hydrogeologického posouzení nezkoumal a jen po žalobci požadoval oponentní hydrogeologický posudek, čímž na něj bezdůvodně přenášel důkazní břemeno. Žalovaný nevypořádal žalobcovy námitky ohledně absence vsakovacích zkoušek, vyhodnocení hloubky okolních zdrojů vody apod. a jen zopakoval závěry nekvalitního hydrogeologického posouzení, které věrně nevypovídá o skutečných poměrech v dané oblasti. Obdobně podle žalobce nebyla vypořádána jeho námitka, že sporná ČOV je v rozporu s normou ČSN CEN/TR 125662, a to zejména v části, která definuje posouzení vlivu na podzemní vody. Jakkoliv ČSN musí být nejprve zezávazněny právními předpisy, podle nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 40/08, obsahují informace o uznávaných technických řešeních. Vodoprávní úřad se proto měl v reakci na námitku nedodržení normy zabývat tím, zda to nemůže mít vliv na zákonem chráněné zájmy

v podobě ochrany životního prostředí a zdraví obyvatel. Napadené rozhodnutí je však podle žalobce i v tomto směru nepřezkoumatelné.

Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Žalobce podle něj dezinterpretuje obsah územního plánu obce. Žalovaný odcitoval jeho příslušné pasáže a uvedl, že rekonstrukce a výstavba nových akumulčních jímek není primárním požadavkem územně plánovací dokumentace ani jediným možným způsobem, který územní plán pro likvidaci odpadních vod

připouští, ale navrhovaným řešením čištění odpadních vod, které samo o sobě nevylučuje jiné způsoby čištění, které jsou v souladu s platnou právní úpravou, a tedy i s územně plánovací dokumentací. Vzhledem k tomu, že obec S. nemá vybudovanou veřejnou kanalizační síť, je naopak nutné řešit likvidaci odpadních vod individuálně, v souladu s územním plánem obce. Územní plán pouze navrhuje budování jímek, z nichž bude odpadní voda odvážena do ČOV S. Sporná ČOV je umístěna na ploše bydlení venkovského charakteru (BV), kde je v souladu s regulativy možné realizovat doplňkové stavby rodinného bydlení, v tomto případě jde o doprovodnou stavbu technické infrastruktury. Žalovaný je přesvědčen, že vodoprávní úřad soulad záměru s územním plánem dostatečně odůvodnil na str. 7 prvostupňového rozhodnutí. I když odkázal na závazné stanovisko, které bylo z procesních důvodů zrušeno, nadřízený orgán jeho obsah potvrdil svým vyjádřením, jehož závěry žalovaný převzal v napadeném rozhodnutí. Samotná stručnost odůvodnění správního rozhodnutí nezakládá jeho nepřezkoumatelnost. Žalovaný má za to, že v napadeném rozhodnutí srozumitelně uvedl, jaký skutkový stav zjistil a jakými úvahami se v dané věci řídil.

5. Pokud jde o hydrogeologický posudek, žalobce jeho závěry zpochybnil, aniž by ale blíže uvedl, v čem konkrétně spatřuje jeho nedostatky, a tvrzené vady objektivně doložil. Jelikož žalobce v rozporu s § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) nepředložil důkazy na podporu svých subjektivních tvrzení, správní orgány neměly důvod pochybovat o správnosti závěrů vyslovených k tomu oprávněnou odbornou osobou. Žalovaný též popírá, že by povolený záměr byl v rozporu s normou ČSN CEN/TR 125662. Tato norma není součástí právního řádu a má pouze doporučující charakter. Ani realizace sporné ČOV odlišně od této normy neznamená její nezákonnost, lze totiž prokázat, že alternativní řešení dosahuje stejného či lepšího výsledku.
6. Osoba zúčastněná na řízení se k věci nevyjádřila.

Replika žalobce

7. Žalobce setrval na svém závěru, že sporná ČOV je v rozporu s územním plánem obce S. Pokud územní plán stanoví, že „*bude nezbytné zajistit rekonstrukci stávajících nebo výstavbu nových akumulčních jímek*“, je tím podle něj stanoven způsob likvidace odpadních vod. Žalobce dále podotkl, že neřeší rozsah odůvodnění správních rozhodnutí, ale namítá to, že správní orgány jednoduše žádné posouzení této otázky neprovedly, ale jen přejaly posouzení jiného orgánu, které považovaly za závazné stanovisko. Stejně tak není pravdou, že by žalobce nespecifikoval své námitky proti hydrogeologickému posouzení. Naopak jasně upozornil na absenci vsakovacích zkoušek, nevyhodnocení hloubky okolních vodních zdrojů apod. Navíc správní orgány jsou podle žalobce povinny samy zkoumat podklady nezbytné pro vydání svých rozhodnutí a odborná způsobilost tvůrce není důvodem pro povinné respektování takového podkladu. V tomto případě je ohrožena pitná voda, a proto měly dané záležitosti správní orgány věnovat maximální pozornost. V daném případě nebylo ani prokázáno, že by navržené alternativní řešení parametry stanovené technickou normou naplňovalo stejně nebo kvalitněji. V závěru repliky žalobce avizoval, že si hodlá nechat v daném případě zpracovat znalecký posudek.

Ústní jednání

8. V průběhu ústního jednání požadovaného žalobcem soud provedl důkaz územním plánem obce S. Dalšími listinami označenými žalobcem soud důkaz neprováděl, neboť jsou součástí Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

předloženého správního spisu. Znalecký posudek žalobce nepředložil a uvedl, že na tomto důkazním návrhu již netrvá. Žalovaný při jednání navrhl pro případ, že by měl soud pochyby o přesnosti měření, např. vzdálenosti od studní uváděné v obsahu hydrogeologického vyjádření předloženého ve správním řízení, aby soud vyslechl jeho zpracovatele. Tento důkaz soud neprovedl, neboť obsah hydrogeologického vyjádření považoval pro účely přezkumu napadeného rozhodnutí v mezích včas uplatněných žalobních bodů za dostačující.

9. Žalobce při jednání nad rámec písemně uplatněných důvodů uvedl, že vlastně nic nemá proti samotné ČOV, ale jen proti tomu, že není vyústěna do bezodtoké jímky na vyvážení; počítá s rozstřikováním či zasakováním přečištěných vod. Přečištěné vody produkované ČOV nejsou zcela čisté. Podotkl, že v dané části obce nejsou zavedeny žádné sítě s výjimkou elektřiny. Musí se tak zcela spoléhat na vodu z vlastních studen, a také proto je v územním plánu zdůrazněna jako primární věc ochrana vodních zdrojů v území. Pokud bude přečištěná voda rozstřikována na pozemcích, bude stékat ze svahu i k žalobcovým pozemkům. Stejně tak podle mapy a popisu v hydrogeologickém vyjádření budou přečištěné vody drénovat směrem k jeho pozemkům a až do 300 m vzdálené řeky S. Na těchto pozemcích má žalobce hned dvě studny řádově 30-35 m hluboké a dřív nebo později se do nich odpadní vody z ČOV dostanou, což hydrogeolog v podstatě přiznává. Ačkoliv hydrogeologické vyjádření zmiňuje jen studnu na pozemku p. č. X2, žalobce má vrtanou studnu též v severozápadním rohu pozemku p. č. X3, kterou hydrogeolog zcela pominul. V domě trvale bydlí, proto má druhou studnu jako záložní pro případ potřeby opravy čerpadla v jedné z nich. Na pozemku má tři podzemní kesony, z nichž čerpadly odčerpává do studny podzemní vody. Jde o studnu vodoprávním úřadem řádně povolenou zhruba před 4 lety, tedy dříve, než byla povolena sporná ČOV. Pokud dojde ke znečištění podzemní vody, už by se to nedalo napravit a způsobilo mu to škody v řádu desítek milionů Kč, protože by byly znehodnoceny jeho rozsáhlé pozemky a dům by se stal neobyvatelným. Žalobce pak bude jen těžko prokazovat původ znečištění, a proto trvá na tom, aby vody z ČOV byly sbírány v bezodtoké jímce a vyváženy. Ostatně bezodtokou jímku jako alternativu zmiňuje i hydrogeologické vyjádření a stavebníci je doposud využívají. Je pravdou, že jiné domy v obci (včetně žalobcova) mají také ČOV, ale mají buď povolený svod přímo do S., anebo jen do bezodtoké jímky, kterou pravidelně vyváží. Nechápe, proč by stavebníci měli postupovat jinak. Hydrogeologické vyjádření není znaleckým posudkem a o pečlivosti jeho zpracování lze pochybovat. Hydrogeolog tam zmiňuje, že byl jen na pozemku stavebníků. Ostatně žalobce podotýká, že ani žádného ze sousedů nevyzval, aby mu zpřístupnil pozemek. Na str. 10, 11 a 13 vyjádření hydrogeolog konstatuje, že u geologických podmínek v území vychází z odhadů a na základě nich provádí výpočty. Na základě jediné sondy 1 m hluboké odhaduje hloubku spodních vod a vypočítává velikost ochranných pásem. Vsakovací objekt je hned na okraji kružnice ochranného pásma. Hydrolog se v odhadech mohl zmýlit. Ke zvolené ČOV u parametrů čištění (cca 40-50% účinnost) hydrogeolog dokonce uvádí, že není vhodná pro dané objekty. Je též nemožné, aby stavebníci přečištěné vody rozstřikovali 24 hodin denně, jelikož chodí do práce, nebo aby reálně plnili všechny stanovené podmínky.
10. Žalovaný se žalobcem nesouhlasil a upozornil na to, že druhým vodním zdrojem a dotčením pozemku p. č. X3 žalobce ve správním řízení vůbec neargumentoval, ač byl účastníkem řízení i z titulu vlastnictví právě tohoto pozemku. Soud by proto k těmto novým argumentům neměl přihlížet. Hydrogeologické vyjádření žalovaný považuje za dostatečné.

Hydrogeolog byl na pozemku stavby, provedl za účelem ověření skladby podloží raženou sondu a popsal též studny v okolí. Podle tohoto podkladu ČOV nebude mít žádné negativní dopady na okolí, a to ani u studny stavebníků, která je k místu zasakování přečištěných vod mnohem blíže. Řádnost provozu ČOV pak zajišťují podmínky stanovené v prvostupňovém rozhodnutí.

Podstatný obsah správního spisu

11. Dne 23. 1. 2023 stavebníci požádali o vydání společného povolení pro spornou ČOV a též o povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních pro potřebu jednotlivé domácnosti. Sporná ČOV má obsluhovat jejich rodinný dům, odpadní vody se mají po přečištění akumulovat v nádrži a budou používány k rozstříku na pozemku žalobců, resp. v zimních měsících budou přepadem převáděny do zasakovacího objektu. ČOV je určena pro 5 EO a vypouštěno bude průměrně 179,9 m³ odpadních vod ročně a maximálně 269,9 m³ při dodržení maximálních ukazatelů znečištění stanovených v tabulce 1A přílohy č. 1 k prováděcímu nařízení.
12. Z přiložené projektové dokumentace zpracované autorizovaným inženýrem se podává, že sporná ČOV na principu jemnobublinné aerace je členěna na přívodní potrubí napojené na kanalizaci rodinného domu, vlastní ČOV, odvodní potrubí, akumulární jímku a přepadové potrubí vedoucí do zasakovacího objektu o ploše 4,5 m². Umístěna je na sever od rodinného domu a zasakovací objekt směřuje na východ; plocha pro rozstřík je zamýšlena ještě dále na východ se zachovaným odstupem od hranic se sousedními pozemky. Dle výkresu katastrální situace se nejbližší studny nacházejí západně od rodinného domu stavebníků, nejbližší bude studna samotných stavebníků ve vzdálenosti cca 35 m. Žalobcova studna se nachází zhruba 90 m od sporné ČOV a mezi domy stavebníků a žalobce se nachází ještě jeden rodinný dům se zahradou a studnou. Instalovaná ČOV je certifikovaným výrobkem podle přílohy č. 2 prováděcího nařízení, resp. podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 305/2011/EU. Z přiložených hydrotechnických výpočtů vyplývá, že i když je žádáno o povolení k vypouštění odpadních vod s maximálními možnými ukazateli znečištění podle prováděcího nařízení, tj. s parametry: BSK₅ 40 mg/l, CHSK_{Cr} 150 mg/l, NL 30 mg/l, N-NH₄⁺ 20 mg/l, skutečně vypouštěné koncentrace budou nižší: BSK₅ 15 mg/l, CHSK_{Cr} 60 mg/l, NL 25 mg/l, N-NH₄⁺ 18 mg/l.
13. Stavebníci též doložili hydrogeologické vyjádření společnosti GEOPRO.cz, s.r.o., z prosince 2022 vypracované RNDr. R. P., Ph.D., držitelem odborné způsobilosti pro hydrogeologii a inženýrskou geologii. Hydrogeolog uvedl, že zdrojem odpadních vod je rodinný dům zásobovaný ze studny. Odpadní vody nebudou obsahovat nebezpečné závadné látky nebo zvláště nebezpečné závadné látky. V okolí není veřejná kanalizace. Realizace vypouštění odpadních vod do vod povrchových není možná, protože v dosahové vzdálenosti se nenachází přírodní recipient se stálým průtokem; jiným možným způsobem likvidace je jímka a její vyvážení (stávající stav). Hydrogeolog provedl terénní pochůzku na místě včetně vytloukané sondy do hloubky 1 m za účelem posouzení charakteristiky zemin. Zastihnuty byly humózní písčité hlíny do hloubky 25 cm, pod nimiž se nacházel hlinitý slídnatý písek s významným podílem šterkové frakce, pro který činí dle ČSN 75 9010 odhadovaný koeficient vsaku 1×10^{-5} m/s. Uvedl, že podzemní voda je odvodňována východním směrem (z připojeného zákresu je ale patrné, že jde o písářskou chybu, dle šipek totiž podzemní voda proudí západním směrem) do lokální drenáže tvořené řekou S., přičemž trvalý výskyt

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

podzemních vod lze očekávat od hloubky cca 10 m. Podmínka výškového rozdílu mezi úrovní zasakováných vod a hladinou podzemních vod alespoň 1 m bude dodržena. Hydrogeolog vypočetl, že pro kontinuální zasakování ročního množství odpadních vod v objemu 179,9 m³ při shora zmíněném koeficientu vsaku postačí plocha 1,1 m², s ohledem na nerovnoměrnosti v produkci odpadních vod ale navrhl plochu vsakovacího prvku minimálně 4,5 m². Hydrogeolog také popsal vzdálenost okolních studen od místa vsaku – zamýšlená studna stavebníků bude ve vzdálenosti 36,2 m, další studny sousedů jsou vzdálené 50 m a 68,3 m a studna žalobce 93,8 m. Z důvodu nepřítomnosti sousedů nebylo možné v sousedních studnách změřit úroveň hladiny. Bylo vypočteno, že minimální ochranná vzdálenost definovaná jako vzdálenost překonaná vsakovanými odpadními vodami za 50 dnů, během nichž přirozeně vymírají bakterie, činí 35 m. Není zde tedy předpoklad negativního ovlivnění okolních studní, a to ani u plánované studny stavebníků. Hydrogeolog proto podle § 15a odst. 2 písm. g) a § 38 odst. 7 vodního zákona vydal souhlasné stanovisko s navrženým způsobem likvidace odpadních vod s tím, že lze použít jakýkoliv typ certifikované domácí ČOV dodržující parametry kvality přечиštěné vody dle prováděcího nařízení.

14. Vodoprávní úřad nejprve dne 13. 2. 2013 vyzval stavebníky k doplnění žádosti o vyjádření správce povodí a přerušil řízení.
15. Povodí Vltavy, státní podnik, (dále jen „správce povodí“) v souhlasném vyjádření ze dne 17. 3. 2023 po posouzení projektové dokumentace a hydrogeologického posudku uvedlo, že sporná ČOV se bude nacházet mimo ochranná pásma zdrojů podzemních vod, záplavová území i chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Záměr je možný, neboť lze předpokládat, že nezhorší chemický, ekologický ani kvantitativní stav povrchových či podzemních vod a ani neznemožní dosažení jejich dobrého stavu. Správce povodí zároveň uplatnil požadavek na vypracování provozního řádu a provádění sedimentační zkoušky jednou za 14 dní, přičemž sporná ČOV bude povolena jen jako dočasná do doby vybudování využitelné obecní splaškové kanalizace. Četnost odběru vzorků musí být alespoň 2krát ročně.
16. Současně bylo připojeno negativní předběžné vyjádření správce povodí ze dne 21. 3. 2022, podle něž nebude možné souhlasit s vypouštěním odpadních vod z domovní ČOV na pozemek p. č. X4, neboť se jedná o příkop kolem cesty, který proto nemůže být považován vodní tok. Jako alternativa bylo navrženo vypouštění odpadních vod do vod podzemních v případě kladného hydrogeologického posudku anebo jejich odvedení potrubím až do Sázavy.
17. Dne 28. 4. 2023 vodoprávní úřad oznámil, že se v řízení pokračuje a současně poučil účastníky řízení o možnosti uplatnění námitek. Ve stanovené lhůtě dne 18. 5. 2023 žalobce uplatnil námitky z pozice vlastníka sousedního pozemku p. č. X2. Mimo jiné tvrdil, že podklady nejsou dostatečné pro povolení stavby. Projektová dokumentace vychází pouze z hydrogeologického posudku, v němž byl koeficient vsaku odhadnut. Žalobce požadoval podrobný hydrogeologický průzkum včetně vsakovacích zkoušek, jelikož se jedná o zasakování splaškových vod, přičemž ve směru proudění podzemních vod jsou situovány studny pro odběr pitné vody. Podotkl též, že se stavebníky uzavřel písemnou dohodu, že likvidace splaškových vod nebude prováděna vsakem ani rozstříkem přечиštěných vod na pozemku stavebníků. Dohodu ze dne 6. 11. 2021 v kopii žalobce přiložil k námitkám a stavebníci se v ní skutečně zavazují, že svod splaškových vod budou pod pohružkou smluvní

pokuty řešit potrubím do příkopu vedoucího podél veřejné komunikace. Žalobce namítá, že dohoda nebyla dodržena. Sporná ČOV je podle žalobce i v rozporu s územním plánem, který kapitole věnované plochám technické infrastruktury konstatuje, že k zásobování pitnou vodou jsou využívány místní podzemní zdroje, takže není investičně ani provozně výhodné budovat ČOV a kanalizační síť, a proto je primárním požadavkem zajištění rekonstrukce stávajících a výstavba nových akumulčních jímek s tím, že veškeré akumulované odpadní vody budou likvidovány na ČOV v obci S. V kapitole věnované vodnímu hospodářství územní plán též upozorňuje na to, že v území nejsou pozorovací vrtů sloužící ke sledování spodní vody, a uvádí, že obec je zásobována z domovních studní. Jelikož vsakování a rozstřik odpadních vod jsou podle územního plánu nepřípustné, je sporný záměr také v rozporu s cíli a úkoly územního plánování.

18. Dne 23. 6. 2023 hydrogeolog k námitkám žalobce uvedl, že žádný předpis nepožaduje provedení terénních vsakovacích zkoušek. Sondáží zemin bylo zjištěno písčité podloží a sonda byla suchá bez výskytu vody. Vsakovací objekt bude v prostředí suché silně písčité až úlomkovité zeminy fungovat bezproblémově. Také plocha pro zasakování rozstřiku cca 200 m² je dostatečná. Odstupová vzdálenost studní 35 m byla vypočtena na základě standardní metodiky používané např. pro stanovení ochranných pásem vodních zdrojů pro veřejné zásobování pitnou vodou.
19. Dne 26. 6. 2023 stavebník sdělil, že studna žalobce se nachází více než 90 m od zasakovacího objektu, který bude zasakovat již přečištěnou odpadní vodu, a nadto nebude užíván celoročně. Fungování ČOV bude navíc 2krát ročně kontrolováno. Podotkl též, že uzavřená dohoda je neplatná. Žalobcem zmiňované části územního plánu se pak netýkají výstavby rodinných domů, ale obce samotné, což si stavebník telefonicky ověřoval jak u obce, tak u orgánu územního plánování.
20. Téhož dne autor projektové dokumentace k námitkám uvedl, že vsakovací objekt je kapacitně nadhodnocen a že shodná varianta řešení likvidace odpadních vod je běžným standardem, který je podporován i dotacemi z veřejných rozpočtů.
21. Dne 27. 6. 2023 obec S. sdělila, že podle územního plánu ve znění změny č. 1 je skutečně nezbytné zajistit rekonstrukci stávajících a výstavbu nových akumulčních jímek pro odpadní vody a jejich likvidaci v ČOV S. Územní plán však nevylučuje jiné způsoby likvidace odpadních vod. I když je třeba se přednostně napojit na veřejné sítě, kanalizační síť se v daném území nenachází. Další podmínky týkající se způsobu likvidace odpadních vod nejsou v regulativech specifikovány.
22. Podle souhlasného závazného stanoviska Městského úřadu Kutná hora, oddělení regionálního rozvoje a územního plánování (dále jen „orgán územního plánování I. stupně“), ze dne 13. 7. 2023 je sporná ČOV v souladu s územním plánem obce S. i s cíli a úkoly územního plánování. Bude umístěna v ploše bydlení venkovského charakteru, kde je přípustná výstavba rodinných domů včetně doplňkových staveb. Mezi ně lze zařadit i domovní ČOV jakožto doplňkovou stavbu technické infrastruktury související s bydlením. Obec S. není vybavena veřejnou kanalizační sítí, proto je nutné řešit likvidaci odpadních vod individuálně.
23. **Prvostupňovým rozhodnutím** ze dne 1. 9. 2023 vodoprávní úřad schválil stavební záměr a povolil zamýšlené nakládání s vodami. Pro provedení sporné ČOV stanovil řadu podmínek, mj. že do sporné ČOV nelze zaústit srážkové vody, drtiče kuchyňských odpadů nebo vody
Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

z bazénů (podmínka č. 8), že budou dodrženy podmínky vyjádření správce povodí ze dne 17. 3. 2023 (podmínka č. 10), že sporná ČOV bude provozována v souladu s provozním řádem, množství kalu bude sledováno min. jednou za 14 dní, kal bude odčerpáván a likvidován dle provozního řádu a bude veden provozní deník (podmínka č. 11), že vyčištěná voda bude aplikována pouze na nezamrzlou půdu min. 2 m od hranice sousedních pozemků, přičemž bude dodrženo ochranné pásmo nejblíže studní o poloměru min. 12 m (podmínka č. 12) a že v případě vybudování veřejné splaškové kanalizace zakončené centrální ČOV bude užívání sporné ČOV ukončeno (podmínka č. 14).

24. Také v povolení k nakládání s vodami vodoprávní úřad stanovil řadu podmínek: dvakrát ročně povinnost odběru vzorků (typ A) na ověření ukazatelů BSK₅, CHSK_{Cr}, NL, N-NH₄⁺ (podmínka č. 1); provádění odběrů a rozborů odpadních vod akreditovanou laboratoří dle platných ČSN (podmínka č. 2); povinnost předávat vodoprávnímu úřadu a archivovat po dobu 5 let údaje o množství vypouštěných odpadních vod a koncentracích znečišťujících látek (podmínka č. 3); Povinnost sledovat množství vypouštěných odpadních vod (podmínka č. 4) a povinnost napojit splaškové vody na systém obecní splaškové kanalizace, jakmile bude vybudována (podmínka č. 5).
25. Vodoprávní úřad k námitkám žalobce uvedl, že žalobce nepožádal o nahlížení do spisu a ani neprokázal, že by mu byla projektová dokumentace předložena. Není tak jasné, na čem zakládá svá tvrzení o neúplnosti projektové dokumentace, která je podle správního orgánu úplná. V tomto směru vodoprávní úřad odkázal na přílohu č. 1 prvostupňového rozhodnutí představovanou vyjádřením autora projektové dokumentace ze dne 26. 6. 2023. Stavebníci předložili kladný hydrogeologický posudek, podle něž není předpokládána možnost kvalitativního ovlivnění vodních zdrojů, zatímco žalobce v rozporu s § 52 správního řádu žádný důkaz o jeho neúplnosti (např. opačně vyznívající hydrogeologický posudek) nepředložil. Vodoprávní úřad zde odkázal též na přílohu č. 2 tvořenou vyjádřením hydrogeologa ze dne 23. 6. 2023. Pokud jde o dohodu o stavebním záměru mezi účastníky řízení, ta s ohledem na svůj občanskoprávní charakter přesahuje pravomoc vodoprávního úřadu. Ten zde odkazuje na přílohu č. 3 představovanou vyjádřením stavebníka ze dne 26. 6. 2023. Pro úplnost vodoprávní úřad zmínil, že správce povodí by nesouhlasil s vypouštěním vod do příkopu, který není vodním tokem. Vodoprávní úřad dále uvedl, že stavba domovní ČOV je doplňkovou stavbou ke stavbě hlavní, jejím vlivem budou dotčeny pouze pozemky určené pro stavbu a je v souladu s územním plánem. Také podle vyjádření obce S. a závazného stanoviska orgánu územního plánování I. stupně, které vodoprávní úřad připojil jako přílohy č. 4 a 5 prvostupňového rozhodnutí, je sporná ČOV v souladu s územním plánem.
26. V **odvolání** žalobce zdůraznil, že v zájmu ochrany vod jakožto nenahraditelné složky životního prostředí je třeba dát přednost takovému řešení, které podzemní vody neohrozí, a tím je řešení v podobě vyvážené jímky. Náklady na toto vyvážení jsou nepoměrně nižší, než jaké by byly dopady v podobě ohrožení zdrojů pitné vody v širokém okolí. Dále zopakoval své námitky, že sporná ČOV je v rozporu s územním plánem. ČOV není ve vymezeném území ani podmíněně přípustná. Obec není v této věci oprávněná vydávat závazné stanovisko a její vyjádření je jen vyjádřením účastníka řízení. Není pořizována ani změna územního plánu, která by rozšířila možné způsoby individuální likvidace odpadních vod, jež plynou z kapitoly věnované plochám technické infrastruktury. Závazné stanovisko orgánu územního plánování přehlíží, že jako významná hodnota je územním plánem

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

označeno zásobování pitnou vodou z místních podzemních zdrojů, k jejichž ochraně slouží striktní požadavek na zachycování odpadních vod v jímkách, jež mají být likvidovány v ČOV obce S. Sporná ČOV v bezprostřední blízkosti zdrojů pitné vody tak podle žalobce nerespektuje požadavky na využívání a prostorové uspořádání území, narušuje přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, a tudíž nemůže být v souladu s cíli a úkoly územního plánování. Sporná ČOV podle žalobce také negativně ovlivní kvalitu podzemních vod. V projektové dokumentaci nebyla zohledněna norma ČSN CEN/TR 125662, protože z ní neplyne, že by byla vyhodnocena poloha stavby vůči okolním zdrojům podzemních vod a jejich hloubce. Žalobce trvá na podrobném hydrogeologickém průzkumu, který by určil filtrační součinitel a druhy přítomných vrstev zemin.

27. Stavebník dne 13. 10. 2023 navrhl odvolání zamítnout s tím, že v obci bylo již v minulosti povoleno několik domovních ČOV s obdobným řešením nakládání s přečištěnou odpadní vodou, jejich řešení je odsouhlaseno hydrogeologickým posudkem a žalobce svá tvrzení odborným posouzením nedokládá. Umístění studní samozřejmě v projektu zohledněno bylo, nejbližší bude studna stavebníků. Žalobcem popisované pasáže územního plánu se týkají ploch technické infrastruktury a popisují „celoobecní“ řešení, nikoliv jednotlivé stavby rodinných domů, jež se nachází v plochách bydlení. Norma CEN/TR 125662 není právními předpisy ze závazněna, a proto se jí nemusí řídit.
28. Dne 16. 10. 2023 obec Samopše zopakovala své stanovisko, že sporná ČOV je v souladu s jejím územním plánem.
29. Rozhodnutím ze dne 16. 1. 2024 odbor územního plánování a stavebního řádu žalovaného (dále jen „orgán územního plánování II. stupně“) zrušil závazné stanovisko orgánu územního plánování I. stupně ze dne 13. 7. 2023. Uvedl, že podle § 96b odst. 1 písm. f) stavebního zákona se závazné stanovisko nevydává pro stavby na zastavěných stavebních pozemcích rodinných domů související s bydlením či podmiňujících bydlení. Takový záměr si musí posoudit speciální stavební úřad podle § 15 odst. 1 stavebního zákona. Vodoprávní úřad tak byl příslušný k posouzení souladu s územním plánem bez závazného stanoviska podle § 104 odst. 2 písm. c) a § 106 odst. 1 vodního zákona. Orgán územního plánování mu může poskytnout součinnost, ale ne ve formě závazného stanoviska, nýbrž formou vyjádření.
30. Souběžně dne 5. 1. 2023 (jde o překlep, zjevně šlo o rok 2024) orgán územního plánování II. stupně poskytl žalovanému vyjádření, v němž konstatoval, že vzhledem k tomu, že obec nemá vybudovanou veřejnou kanalizační síť, je nutné řešit likvidaci odpadních vod individuálně. Z pohledu územního plánu je stavba domovní ČOV stavbou doplňkovou pro rodinný dům, a tedy související technickou infrastrukturou. Regulativy týkající se vzhledu staveb atd. se s ohledem na to, že jde převážně o podzemní stavbu, záměru netýkají. Svým umístěním tak sporná ČOV nebude narušovat urbanistickou strukturu, architektonické hodnoty ani identitu území, přičemž nebude mít ani vliv na okolní krajinu a nenaruší přírodní ani civilizační hodnoty území.
31. Dne 30. 1. 2024 žalobce v návaznosti na seznámení s doplněnými podklady označil prvostupňové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů v důsledku zrušení závazného stanoviska orgánu územního plánování I. stupně.
32. **Napadeným rozhodnutím** ze dne 12. 2. 2024, jež bylo žalobci doručeno dne 24. 2. 2024, žalovaný odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. K námitce žalobce o vhodnějším řešení uvedl, že předmětem řízení byla žádost o vybudování domovní ČOV

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

a vodoprávní úřad nemohl předmět žádosti změnit. Z vyjádření hydrogeologa a z vyjádření správce povodí vyplývá, že realizací a provozem sporné ČOV nedojde k negativnímu ovlivnění jakosti podzemních vod v okolních studnách. Dle vyjádření hydrogeologa dosahuje filtrační vrstva nad očekávanou hladinou podzemní vody 9 m, přičemž odborným výpočtem je doloženo, že veškeré zbytkové znečištění zasakované přečištěné odpadní vody se odbourá do vzdálenosti 35 m od místa vsaku. Ohrožení jakosti vody ve studni žalobce vzdálené více než 80 m je tak nepravděpodobné, ne-li přímo nemožné. Ani námitka rozporu s územním plánem není podle žalovaného opodstatněná, neboť ze závazného stanoviska orgánu územního plánování I. stupně, jež sice bylo zrušeno, ale nikoliv pro věcnou nesprávnost, je zjevný soulad záměru s územním plánem. Je evidentní, že v rámci vyjádření by tento orgán sdělil totéž. V námitce nic nenásvědčuje chybnosti tohoto závěru, a to i vzhledem ke stanovisku obce S. Byť toto stanovisko není závazné, vodoprávní úřad se s ním mohl ztotožnit. Parametry normy ČSN CEN/TR 125662 jsou skutečně jen doporučující. Sporná ČOV byla projektována s ohledem na místní hydrogeologické poměry popsané ve vyjádření hydrogeologa. Pokud ten na základě prozkoumání lokality a svých zkušeností z lokalit s obdobným geologickým podložím uvedl, že v daném místě lze neškodně zasakovat přečištěné odpadní vody z certifikované domovní ČOV i bez provedení vsakovací zkoušky, vodoprávní úřad neměl důvod takovou zkoušku požadovat. Z průběhu řízení v prvním stupni nevyplývá, že by žalobce neměl možnost seznámit se s podklady pro vydání prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný proto dospěl k závěru, že vodoprávní úřad disponoval dostatečnými podklady zpracovanými odborně způsobilými osobami, které mu umožňovaly stavební záměr posoudit jako přípustný s tím, že nebude mít žádný významný negativní vliv na jakost podzemních vod v okolí.

Posouzení žaloby

33. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba je nedůvodná.
34. Soud neprováděl dokazování přílohami žaloby, neboť se jedná o kopie dokumentů již obsažených ve správním spisu, kterým se dokazování neprovádí [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS].

Soulad s územním plánem

35. Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů a jak se vypořádal s návrhy a s námitkami účastníků (§ 68 odst. 3 správního řádu). O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná tehdy, pokud z odůvodnění není patrné, proč správní orgán rozhodl tak, jak rozhodl (viz např. rozsudky NSS ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, nebo ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat rozhodnutí pro nemožnost zjistit jeho důvody (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost nelze rozšiřovat i na případy, kdy se správní

orgán podstatou námitky zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť nereaguje na všechny její myslitelné aspekty. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám. Má tak místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku zcela reagovat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, či ze dne 6. 3. 2024, č. j. 6 As 13/2023-57). Povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze vykládat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku (srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Van de Hurk v. Nizozemí* ze dne 19. 4. 1994, stížnost č. 16034/90). Je třeba se vypořádat se všemi základními námitkami (srov. rozsudky NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19, či ze dne 18. 12. 2023, č. j. 5 As 256/2022-67). Správní orgány ani soudy ale nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti názoru žalobce postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, či rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, ze dne 27. 4. 2022, č. j. 8 Afs 15/2020-85, č. 4354/2022 Sb. NSS, či ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82).

36. Jestliže se odvolací orgán ztotožní s úvahami prvostupňového orgánu, které poskytují odpověď na odvolací námitky, může se souhlasnou poznámkou odkázat i na závěry prvostupňového rozhodnutí, aniž by se musel vypořádávat s odvolacími námitkami vlastními slovy (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2007, č. j. 62 Ca 20/2006-65, č. 1296/2007 Sb. NSS, a rozsudky NSS ze dne 14. 9. 2016, č. j. 1 As 287/2015-51, či ze dne 22. 7. 2020, č. j. 1 As 149/2020-29).
37. V projednávaném případě žalovaný odkázal na důvody uvedené v souhlasném závazném stanovisku orgánu územního plánování I. stupně, které sice z procesních důvodů zrušil jeho nadřízený orgán, ale bylo možné předpokládat, že shodný názor by sdělil i procesně přípustnou formou vyjádření. Zrušené závazné stanovisko sice již právně neexistuje, nicméně fakticky se stále může jednat o „nosič informace“, na který lze v rámci argumentace odkázat. Kromě vydání závazného stanoviska v případech vymezených § 96b stavebního zákona totiž může orgán územního plánování kdykoliv vydat nezávazné vyjádření ve smyslu § 154 správního řádu, pokud jej o to jiný správní orgán požádá. Ostatně orgán územního plánování II. stupně též mohl procesně nepřípustné závazné stanovisko postupem podle § 157 správního řádu konvertovat právě na vyjádření. To sice neučinil, ale sám svým vyjádřením ze dne 5. 1. 2024 uvedené závěry *de facto* potvrdil, neboť žalovanému sdělil, že sporná ČOV je stavbou související s rodinným domem podmiňující bydlení, která je souladná s územním plánem i s cíli a úkoly územního plánování.
38. Vyjádření obce S. k souladu sporné ČOV s jejím územním plánem podepsané starostkou stejně jako vyjádření orgánů územního plánování není právně závazné, neboť stavební právo neumožňuje „originální“ výklad územního plánu od orgánu obecní samosprávy, který se podílel na jeho přijetí. Jde však o legitimní vyjádření účastníka řízení, s jehož důvody se vodoprávní úřad výslovně ztotožnil, a tedy je vzal za vlastní, což zdůraznil i tím, že je učinil přílohou prvostupňového rozhodnutí. Pro účely hodnocení přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný vyslovil souhlas se závěry vodoprávního úřadu, je tedy třeba brát v úvahu i důvody obsažené v listinách, které vodoprávní úřad jakožto přílohy začlenil do svého rozhodnutí.

39. Pakliže se žalovaný zcela ztotožnil s výkladem územního plánu obsaženým v právně nezávazných vyjádřeních, tak měl dvě možnosti – buď tamní závěry opsat, nebo na ně odkázat a stručně odůvodnit, proč se s nimi ztotožňuje. Byť mohl žalovaný vyjádřit svůj názor elegantnějším a pečlivějším způsobem, je z něj pro účely soudního přezkumu dostatečně srozumitelné, jaké důvody byly rozhodné pro jeho závěr o souladu záměru s územním plánem. Nadto i kdyby se snad jednalo v případě odkazu na text zrušeného závazného stanoviska o procesní nezákonnost, ve výsledku tím nebyla nijak zkrácena žalobcova procesní práva, neboť na základě učiněného odkazu žalobce nebyl zkrácen o právo zpochybnit úvahy převzaté vodoprávním úřadem, resp. žalovaným, o čemž ostatně svědčí i to, že polemickou argumentaci v řízení skutečně též uplatnil.
40. Samotný žalobcův výklad územního plánu obce S. ve znění změny č. 1 považuje soud za přepjatě formalistický. Ani v textové části územního plánu, ani v odůvodnění změny č. 1 není dostatečná opora pro žalobcovo tvrzení, že odpadní vody nesmí být v obci S. vůbec čištěny v domovních ČOV z důvodu ohrožení zdrojů pitné vody. Je třeba mít vždy na mysli základní princip ústavního práva, že každý může činit vše, co není zákonem (a na základě jeho zmocnění např. územním plánem) zakázáno, a nesmí být nucen činit, co mu zákon (nebo na základě zákona vydaný právní akt, např. územní plán) neukládá. A naopak, že státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které zákon stanoví (srov. čl. 2 Ústavy i Listiny základních práv a svobod). Případný zákaz domovních ČOV a zasakování odpadních vod tak nelze dovozovat jen výkladem obecných částí výroku územního plánu, které popisují způsob, jakým hodlá obec přistupovat k nakládání s odpadními vodami na svém území, nýbrž by muselo jít o nepochybný zákaz takového řešení směřovaný vlastníkům pozemků v regulovaném území, resp. příkaz použití výhradně odlišných řešení.
41. Nadto aby takový požadavek mohly správní orgány prosazovat, muselo by jít o regulativ, který zákon na úrovni územního plánu připouští. O tom by však v tomto případě bylo možné vážně pochybovat, jelikož z ustanovení vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „vyhláška č. 500/2006 Sb.“), konkrétně z bodu I odst. 2 písm. c) přílohy č. 11, resp. přílohy č. 7, vyplývá, že stanovení podmínek pro napojení staveb na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, což zahrnuje i podmínky způsobu likvidace splaškových vod, představuje podrobnost, kterou je obec oprávněna zakotvit teprve až na úrovni regulačního plánu, jímž se již řeší podmínky využití území v podrobnostech jednotlivých parcel. V územním plánu takové požadavky přípustné nejsou (srov. § 43 odst. 3 větu druhou stavebního zákona), nebyl-li územní plán přijat na základě výslovného rozhodnutí zastupitelstva obce s prvky regulačního plánu nebo nejde-li např. o podmínku definující podmíněně přípustné využití ploch (srov. např. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 7 As 376/2020-39, nález Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2025, sp. zn. III. ÚS 2123/24, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2019, č. j. 55 A 8/2019-111, odst. 113 a 114).
42. Požadavky, které žalobce cituje, představují ve smyslu bodu I odst. 1 písm. d) přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb. vymezení koncepce veřejné infrastruktury, včetně podmínek pro její umísťování, jejichž cílem není regulace využití jednotlivých stavebních pozemků pro rodinné domy, nýbrž definice úkolů a podmínek, podle nichž bude v obci provozována a případně rozvíjena veřejná infrastruktura. Tyto pasáže výroku tedy neukládají (a ani

nemohou ukládat) individuálním vlastníkům pozemků v plochách bydlení venkovského (BV), jakým způsobem musí řešit na svých pozemcích nakládání s odpadními vodami.

43. Na str. 16 textové části výroku územního plánu se v části 5. Koncepce veřejné infrastruktury, podmínky pro její umístění, v kapitole Plochy technické infrastruktury, podkapitole A) Vodní hospodářství a oddílu a2) Kanalizace uvádí: „Obec nemá provedenou splaškovou kanalizaci svedenou na čistírnu odpadních vod. [...] *S ohledem na velikost této obce a vzhledem k tomu, že k zásobování pitnou vodou jsou využívány místní podzemní zdroje, není investičně a provozně výhodné budovat čistírnu odpadních vod a kanalizační síť. Proto bude nezbytné zajistit rekonstrukci stávajících nebo výstavbu nových akumulčních jímek pro zachycování odpadních vod. V roce 2020 budou veškeré odpadní vody akumulované v bezodtokých jímkách likvidovány na čistírně odpadních vod obce Sázava.*“ V zásadě totéž je zopakováno i v části odůvodnění územního plánu věnované kanalizaci. Hovoří se zde tedy o potřebě dostatečné kapacity jímek a o zásobování vodou z místních podzemních zdrojů, nikoliv ale o povinnosti vlastníků pozemků takové jímky zbudovat, resp. o zákazu odlišného řešení nakládání s odpadními vodami. V podstatě se jedná o popis stávajícího stavu s vysvětlením, proč není v plánu vybudování veřejné kanalizace, který neobsahuje žádný regulativ zakazující umísťování domovních ČOV. Je proto logické a nelze správním orgánům vyčítat, pokud se ve svých úvahách o souladu záměru s územním plánem zaměřily na konkrétní regulativy plochy, v níž má být sporná ČOV umístěna.
44. Sporná ČOV je umísťována do plochy bydlení venkovského charakteru (BV), kde je mj. přípustná stavba rodinných domů a dále „*doplňkové stavby (pergoly, terasy, kolny, skleník, zimní zahrady...)* *související s bydlením*“. I když domovní ČOV nejsou v územním plánu výslovně jako doplňkové stavby zmíněny, jedná se o výčet příkladný, který z povahy věci připouští i další typy záměrů. Sporná ČOV je doplňkovou stavbou související s bydlením, neboť má sloužit výhradně čištění odpadních vod vznikajících při běžném užívání rodinného domu. V lokalitách nevybavených splaškovou kanalizací je takovýto způsob likvidace odpadních vod myslitelný. Pokud by obec hodlala bránit umísťování domovních ČOV, byl by tento typ záměrů uveden v rámci regulativů platných pro plochy BV v kategorii nepřípustného využití, anebo jako obecné pravidlo v úvodní pasáži části 7 výroku územního plánu věnovaného regulativům jednotlivých typů ploch s rozdílným využitím. Tak tomu ovšem není. Jako regulativ prostorových poměrů pro plochy BV je stanovena pouze povinnost připojení na veřejné sítě, jsou-li dostupné, čemuž odpovídá podmínka prvostupňového rozhodnutí, dle které je nutné ukončit užívání sporné ČOV, jakmile bude možné připojit rodinný dům stavebníků na veřejnou splaškovou kanalizaci napojenou na ČOV.
45. Žalobci tudíž nelze přisvědčit v tom, že by umístění sporné ČOV odporovalo územnímu plánu, resp. že by v rozhodnutích správních orgánů nebylo vysvětleno, proč je záměr s územním plánem souladný. V tomto ohledu se správní orgány ztotožnily s argumenty orgánů územního plánování i obce samotné, které vycházely (na rozdíl od žalobce) z relevantních částí územního plánu a potřebné vysvětlení obsahovaly. Tento žalobní bod je tedy nedůvodný.

Soulad se zájmy chráněnými vodním zákonem

46. I v tomto žalobním bodu žalobce namítal nepřezkoumatelnost závěrů žalovaného, resp. vodoprávního úřadu, nicméně na podporu svých tvrzení nepředložil žádné odborné vyjádření a ani ve správním řízení nenavrlh opatření znaleckého posudku. Správní orgány

tak na straně jedné disponovaly odborným vyjádřením hydrogeologa a správce toku, na straně druhé měly posuzovat nepodložené námitky žalobce, jež zpracovatel hydrogeologického posudku v doplňujícím vyjádření odmítl jako nedůvodné. Za této situace jejich odůvodnění ob stojí.

47. Argumentace v žalobě (k nové argumentaci u jednání viz níže bod 52 a násl.) totiž zcela pomíjí, že zpracovatel posudku provedl na místě samém sondu, při níž zjistil skladbu podloží, do něž mají být přečištěné odpadní vody zasakovány, přičemž dle obsahu posudku příslušné výpočty zpracoval s využitím koeficientů vsaku odpovídajících dle příslušné technické normy zjištěnému typu zemin. Přehlíží též podrobné podmínky prvostupňového rozhodnutí, které limitují objem i míru znečištění odpadních vod přicházejících na ČOV (zákaz přivádění srážkových vod, zákaz drtiče kuchyňských odpadů), stanovují pravidelné kontroly množství kalu (jednou za 14 dní) a povinnost jeho likvidace a také způsob a četnost odborné kontroly vzorků přečištěné odpadní vody (dvakrát ročně od akreditované laboratoře) nebo povinnost měřit její objem. Stejně tak je třeba poukázat na to, že námitky žalobce uplatňuje v podstatě naslepo, protože, jak zmiňoval i vodoprávní úřad v předkládací zprávě žalovanému, nikdy se neobtěžoval s tím, aby se seznámil nahlížením s obsahem správního spisu a podklady v něm obsaženými. Žalobci takto v řízení nebyla ano ve formě přílohy prvostupňového rozhodnutí zasílána např. úplná projektová dokumentace stavby.
48. S ohledem na vysvětlení poskytnuté hydrogeologem, na jehož argumentaci správní rozhodnutí odkazují, ani soud neshledává závažné důvody, proč by navržené řešení ověřené konkrétními hydrotechnickými výpočty mělo být nedostatečné a proč by bylo nezbytné nestandardně vyžadovat ještě širší hydrogeologické průzkumy včetně zasakovacích zkoušek. Žalobce ve správním řízení neuváděl, proč by odhadované koeficienty vsakování měly být nepatřičné a proč je nezbytné pro dané místo namísto tabulkových hodnot vyjít z hodnot experimentálně ověřených. Takovéto dokazování by bylo neúměrně náročné a nákladné vzhledem k malé produkci odpadních vod na sporné ČOV.
49. Podle soudu je dostatečně přesvědčivé vyjádření hydrogeologa, který se seznámil se situací na místě a vysvětlil, že bude s dostatečnou rezervou zajištěn požadavek na vsakování přečištěných odpadních vod s výškovým rozdílem více než 1 m nad předpokládanou úrovní spodních vod a zároveň ve vzdálenosti více než 35 m od nejbližší studny, čímž s ohledem na filtrační schopnosti podloží a dobu nutnou pro překonání takové vzdálenosti bude bezpečně zajištěno, že nedojde k ohrožení jakosti blízkých zdrojů pitné vody. To platí o to více pro samotného žalobce, jehož studna se od místa vsakování nachází více než 90 m daleko, tedy v rozsahu několikanásobku odstupu považovaného za bezpečný i pro veřejné zdroje pitné vody.
50. Norma ČSN CEN/TR 125662 zmiňovaná žalobcem pak není žádným právním předpisem učiněna závaznou, přičemž žalobce ani neoznačil, jaké konkrétní požadavky této normy vlastně sporná ČOV údajně neplní. V takové situaci nelze vytýkat správním orgánům, pokud nad rámec konstatování o nezávadnosti této technické normy nespekulovaly, proč údajně odchylné řešení žalobců je či není kvalitativně stejné či lepší. Bylo totiž na žalobci, aby nejprve přesně vymezil své námitky. Bez toho totiž ani nelze určit, zda eventuální porušení některého normového požadavku vůbec může mít negativní vliv na práva žalobce.
51. Soudu s ohledem na dispoziční zásadu nepřisluší, aby za žalobce cokoliv aktivně domýšlel a stavěl se tak do role jeho advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010,

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Vágnost žalobních námitek uplatněných v žalobě jde proto k jeho tíži, neboť žalobce závčas neoznačil konkrétní důvody, proč by závěry hydrogeologa neměly být správné ani proč by sporná ČOV měla odchylkou od technické normy ohrožovat jeho zájmy.

52. K výše uvedenému soud dodává, že v rámci ústního jednání (dalece po uplynutí žalobní lhůty) své námitky žalobce podstatně rozhojnil. Náhle začal hovořit o tom, že má studny vlastně dvě, jež jsou navíc napojeny na tři podzemní kesony, z nichž čerpadly odčerpává do těchto studen podzemní vody ze svých rozsáhlých pozemků. Nově argumentoval, že mu vlastně nevadí ČOV jako taková, ale jen to, že přečištěné vody nekončí v bezodtoké jímce na vyvážení. Domy v obci vlastně ČOV mají (a to i žalobcův dům), ale končí bezodtokou jímkou anebo jsou vyústěny do řeky. Přišel též s novými výtkami proti hydrogeologickému vyjádření – hydrogeolog vůbec neobeslal vlastníky sousedních pozemků, sonda vlastně provedena byla, ale jen jedna, sám hydrogeolog označuje zvolenou ČOV za nevhodnou atd.
53. Zde je ovšem nutné upozornit na pravidlo zakotvené v poslední větě § 71 odst. 2 s. ř. s., podle níž může žalobce rozšířit žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Tato uplynula v tomto případě dne 24. 4. 2024. Jak přitom plyne z § 71 odst. 1 písm. d), žalobním bodem se rozumí skutkové a právní vymezení vad napadeného rozhodnutí, pro něž je žalobce považuje za nezákonné. V předchozím odstavci zmíněnými novými tvrzeními uplatněnými téměř dva roky po uplynutí žalobní lhůty žalobce vymezuje zcela nové, dosud neuplatněné skutkové okolnosti, které nemají předobraz v podané žalobě. Jedná se tedy o nepřipustné novoty, k nimž soud při posouzení žaloby nesmí přihlížet, přičemž se těchto konkrétních okolností vesměs žalobce nedovolával ani ve správním řízení.
54. Soud proto nemůže vycházet z toho, že žalobce jímá podzemní vodu na vícero místech svých pozemků a svádí je do druhé studny v severozápadním rohu pozemku p. č. X3. Žalobce se včas dovolával pouze existence studny na pozemku p. č. X2, se kterou hydrogeologické vyjádření řádně pracuje.
55. I přesto se však soud nad rámec nezbytného odůvodnění vyjádří i k těmto opožděným argumentům, aby bylo dostatečně zřetelné, že obavy žalobce vycházejí z mylných tvrzení a jsou značně nadsazené. Soud přitom vychází z principů popsanych v hydrogeologickém vyjádření, jež žalobce nijak nezpochybnil – žalobce totiž zpochybňoval pouze úplnost podkladových zjištění, na základě nichž hydrogeolog vypočetl a odvodil, že nehrozí ovlivnění zdroje pitné vody v okolí.
56. V první řadě soud uvádí, že i druhá studna je od místa vsaku vzdálena přibližně 90 metrů, tudíž její existence na věci nemůže nic měnit. Obdobně lze k dalším výhradám podotknout, že i žalobcem uváděné hloubky studní 30-35 m (tomu odpovídá i údaj 33 m v tabulce na str. 8 hydrogeologického vyjádření) naznačují, že hladina spodní vody bude mít značný výškový odstup od hloubky zasakovacího prvku, jinak by nebylo zapotřebí takto hlubokých studen.
57. Pokud jde o to, že hloubková sonda byla hydrogeologem provedena pouze na pozemku stavebníků, ani to neznamená, že by nebyla způsobilá přinést nezbytné informace pro vypracování odborného posouzení. Z argumentace v hydrogeologickém vyjádření plyne, že bylo třeba znát skladbu podloží právě v místě, kde budou přečištěné vody rozstřikovány, popř. zasakovány. Hloubka sondy též přibližně odpovídá hloubce uložení zasakovacího zařízení (perforovaného potrubí přepadu ve šterkovém loži), která činí podle technických výkresů též zhruba 1 metr (srov. výkres D.2.4 vzorový řez zasakovacím objektem). Právě

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

parametry podloží v tomto místě přitom určují, jakou rychlostí bude docházet k drénování přečištěné vody, a tedy jaká vzdálenost je potřebná k tomu, aby došlo k likvidaci biologického znečištění. Z principů, na nichž je založen vzorec použitý hydrogeologem, zároveň plyne, že s dostatečným odstupem je již přečištěná voda biologicky neaktivní a přefiltrovaná natolik, že již neohroží kvalitu podzemních vod, k nimž nakonec prosákne a spolu s nimi západním směrem přirozeným spádem projde až k řece S. Na pozemcích žalobce přečištěné vody zasakovány nebudou, tam se dostanou až mnohem později (po více než 50 dnech) poté, co se přefiltrované a ve větší hloubce spojí s podzemními vodami. Lze též uvést, že prvními dotčenými by v případě chybného hydrogeologického hodnocení byli sami stavebníci, protože je to jejich studna, která je nejbližší zasakovacímu zařízení, resp. ploše určené k rozstříku přečištěných vod. Právě u okraje kružnice vyznačující její ochranné pásmo je na grafické příloze hydrogeologického vyjádření vyznačeno místo zasakování. Nicméně žalobci nepřísluší v řízení před soudem se domáhat ochrany práv jiných, relevantní je proto umístění jeho vlastní studny, která se ovšem nachází několikanásobně dále, takže ani při dílčím pochybení v kvalifikovaném odhadu hydrogeologa (jistá míra nejistoty vždy zůstává) není důvod se domnívat, že by mohl být dotčen z hlediska kvality podzemní vody i žalobce.

58. Pokud jde o rozstříkovanou vodu, ta bude před zapojením do podzemních vod logicky přefiltrována o to více, že musí navíc překonat i povrchové vrstvy zeminy. Stanovené podmínky zároveň počítají s tím, že v obdobích nevhodných po zasakování přímo na pozemku stavebníků (mrazy, deštivé počasí) budou přečištěné vody akumulovány v jímce (její kapacita je záměrně naddimenzována), popř. zasakovány přes přepad jímky v již zmiňovaném zasakovacím zařízení. Obavy z povrchového stékání na pozemky žalobce jsou tudíž nepodložené, přičemž i kdyby k takovému stékání výjimečně došlo, při řádné konstrukci studen žalobce (utěsnění, vyvedení nad úroveň terénu a nepropustné zakrytí) ani taková teoretická událost rozhodně nemůže vést k ohrožení kvality podzemních vod.
59. S rozstříkem přečištěných odpadních vod 24 hodin denně hydrogeologické vyjádření počítá jen v teoretické rovině s tím, že v takovém případě by k zásaku postačoval pozemek o rozloze 1,1 m². Zároveň uvádí, že při rozstříku 4 hodiny týdně je třeba k zasakování plocha 24 m², přičemž doporučil plochu alespoň 4,5 m². Z grafické přílohy přitom vyplývá, že vyznačená plocha určená k zasakování na pozemku stavebníků činí řádově několik stovek m².
60. Byť hydrogeolog v řadě parametrů pracuje s odhady, jedná se o odhady kvalifikované a založené v klíčovém parametru koeficientu filtrace podloží na průzkumu skutečného stavu v místě dle technické normy a na tabulkové hodnotě koeficientu vsaku pro zjištěné geologické prostředí.
61. Údaje v tabulce na str. 10 u maximálních hodnot celkového obsahu dusíku a fosforu v přečištěných vodách, které podle prováděcího nařízení nesmí být překročeny, kde se namísto konkrétní hodnoty uvádí text: „není určeno pro velikostní kategorii do 10 EO“, resp. „není určeno pro odpadní vody vypouštěné z jednotlivých staveb pro bydlení a rodinnou rekreaci“, pak žalobce dezinterpretuje. Jde pouze o vyjádření skutečnosti, že uvedené parametry nejsou pro ČOV u staveb pro bydlení do 10 EO právním předpisem stanoveny (srov. přílohu č. 1 prováděcího nařízení), a nikoliv o konstatování, že sporná ČOV není

vhodná pro rodinný dům. Právě naopak, z hydrogeologického vyjádření plyne, že zvolená ČOV bude právními předpisy vyžadované limity dodržovat s dostatečnou rezervou.

62. Z hlediska ochrany podzemních vod soud považuje též za podstatné, že podmínky prvostupňového rozhodnutí nařizují průběžnou kontrolu sporné ČOV, a tím pádem i zajišťují možnost reakce vodoprávního úřadu v případě, že by při provozu sporné ČOV docházelo k ohrožení podzemních vod.
63. Podle § 12 odst. 3 vodního zákona ve znění pozdějších předpisů „*vodoprávní úřad povolení k nakládání s vodami změni nebo zruší, a to i v řízení podle odstavce 1 nebo 2, je-li to*
a) nezbytné k dosažení cílů ochrany vod přijatých v plánu povodí (§ 24 a 26),
b) ke splnění programů snížení znečištění povrchových vod (§ 34 odst. 2 a § 35 odst. 1),
c) ke splnění programu snížení znečištění povrchových a podzemních vod nebezpečnými závadnými látkami a zvláště nebezpečnými závadnými látkami (§ 39 odst. 4),
d) pro zásobování pitnou vodou podle plánu rozvoje vodovodů a kanalizací.“
64. Byť má prvostupňové rozhodnutí platnost nejdéle 10 let od nabytí právní moci s výhradou případného dřívějšího zřízení veřejné splaškové kanalizace, vodní zákon pamatuje na případy, kdy by měření a laboratorní rozborů vedly ke zjištění, že vypouštěním přečištěných vod z domácí ČOV dochází k narušení hydrogeologických poměrů (§ 12 vodního zákona). Zákonná úprava umožňuje již v průběhu doby platnosti povolení reagovat na případná negativní zjištění při monitoringu činnosti sporné ČOV právě změnou či odnětím povolení k nakládání s vodami, které bude mít za následek nemožnost dalšího užívání sporné ČOV. Žalobce si může též ověřit, zda stavebníci vyžadované údaje vodoprávnímu úřadu řádně předávají (např. viz zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí), a případně po doložení adekvátních indicií o porušování stanovených povinností se i dožadovat u vodoprávního úřadu provedení veřejnoprávní kontroly a případně i uložení nezbytných nápravných opatření. Tím je ochrana žalobcových práv učiněno zadost, neboť za stávající důkazní situace v kontextu žalobcových námitek nebylo možné předjímat škodlivost sporné ČOV pro podzemní vody, a tedy nebyly ani splněny podmínky pro to, aby mohl vodoprávní úřad podanou žádost zamítnout.
65. I tento žalobní bod je tedy nedůvodný.

Závěr a náklady řízení

66. Na základě shora uvedeného soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
67. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.
68. Osobě zúčastněné na řízení soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí neuložil žádné povinnosti, v souvislosti s jejichž plněním by jí vznikly náklady (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Skutečnost, že osoba zúčastněná na řízení vůči neúspěšnému žalobci bránila své právo založené prvostupňovým rozhodnutím, pak lze v souladu s čl. XI bodem 2 zákona č. 314/2025 Sb. uplatnit pouze v soudních řízeních zahájených po 1. 1. 2026.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. března 2026

Mgr. Ing. Petr Šuránek v.r.
předseda senátu